

PROBLEMY PRAWNE LIKWIDACJI FUNDUSZU KOŚCIELNEGO

Fundusz Kościelny ustanowiony na mocy ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, miał stanowić masę majątkową utworzoną z dochodów z dóbr kościelnych, przejętych przez państwo od kościołów i innych związków wyznaniowych. Jednakże Fundusz ten do dziś jest finansowany z budżetu państwa, co w kontekście rozwiązań przyjętych w innych państwach europejskich stanowi pewien anachronizm finansowania instytucji kościelnych. Chcąc rozwiązać Fundusz Kościelny należy zachować zasadę bilateralności, wynikającej z art. 25 ust. 4 i 5 obowiązującej Konstytucji oraz art. 22 ust. 2 Konkordatu. Jako potencjalny wzorzec wskazuje się model włoski, z zachowaniem odpowiednich zmian dostosowując do warunków polskich. Jednak do czasu wypracowania rzetelnego i kompletnego modelu finansowania instytucji kościelnych w Polsce, należy zachować dotychczasowe działanie omawianego funduszu, ponieważ jest on formą rekompensaty za zabrane i niezwrócone dobra. Ponadto próba wypracowania całościowego systemu finansowania instytucji kościelnych w Polsce winna doprowadzić do przyjęcia regulacji prawnych odpowiadających w szczególności ustrojowym zasadom: poszanowania autonomii, niezależności, sprawiedliwości społecznej oraz współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego.

Słowa kluczowe: Fundusz Kościelny, zmiany finansowania instytucji wyznaniowych w Polsce.

LIQUIDATION OF THE CHURCH FUND: SELECTED LEGAL PROBLEMS

The Church Fund was established under the act of the 20th of March 1950, to acquire the property from dead hands. It had a mass of property made up of income from church property acquired by the state, from churches and from other religious associations. Today however, the Fund is financed from the state budget which in the context of the solutions adopted from other European countries is an anachronism of financing ecclesiastical institutions. In order to solve the Church Fund, it is necessary to retain the principle bilateral resulting from the article. paragraph 25. 4 and 5 of the existing Constitution and art. paragraph 22. 2 Concordat. Potentially a good example is the Italian model with appropriate changes and adapted to polish conditions. However, until a fair and comprehensive financing model of ecclesiastical institutions is put in operation in Poland the current operation of the fund should be kept

because it is compensation for goods received and not taken. In addition, an attempt to develop a comprehensive financing system of ecclesiastical institutions in Poland should lead to the adoption of the corresponding legal regulations and in particular the systemic principles: respect for autonomy, independence, social justice, and cooperation for the individual and the common good.

Key words: The Church Fund, the changes of funding of religious institutions in Poland.